

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiæ

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. CV. Privilegium, Privilegiatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](#)

anus 4. ff. de divortiis. Pacian. conf. 4. num. 82. & conf. 30. num. 55. 61. cum seq. Johan. Hondoned. conf. 72. num. 25. vol. 1. Aym. Cravett. conf. 976. num. 1. Carentia enim sunt habentium, Bald. in l. licet 3. opposit. C. de locat. Octav. Cacheran. decis. Pedem. 95. n. 12. Joh. Petrus Surdus conf. 305. num. 65. fac. l. 1. C. per quas personas cuig. acquir. v. g. Intestatus nemo dici potest, nisi qui potuit facere testamentum. Cujac. in Juliano ad l. Lex Cornelia 20. de vulgar. & pupillar. sublitt. pag. 522. C. ubi tamen exceptionem addit in eo, quem lex Cornelius pro intestato habet. Ita quoque petitionem absolutionis præsupponere excommunicationem dixit Cravett. conf. 976. num. 1. in fin.] Adde Coll. Comimbric. in comm. ad Logicam, tit. de oppositis, cap. 10. quest. unic. art. 3. Baldus in l. licet. in 3. opposit. C. locati. Ancharan. conf. 179. Prima facie videretur. Everhard. in Topicis legal. loco 6. Vitalis de Cambanis in tract. clausul. pag. mibi 224. num. 12. Bertazol. in repet. l. si quis major. Cod. de transactionib. num. 571. Menochius conf. 171. num. 1. & conf. 241. num. 27. & conf. 326. numer. 2. & conf. 378. num. 9. & conf. 442. numer. 8. & consil. 466. num. 26. & consil. 484. num. 17. & conf. 613. num. 9. Surdus de alimento. tit. 6. quest. 23. & conf. 52. num. 57. & consil. 73. num. 76. & conf. 160. num. 38. & conf. 305. num. 64. Ofasch. decis. 95. num. 12. Anton. Monach. Bononiens. decis. 30. num. 5. Monet. de decimis, cap. 9. quest. 2. num. 18. Cardinal. Tusch. practic. conclus. tom. 6. lit. P. conclus. 715. per totam. Mar. Antonin. nariar. resolut. lib. 2. resolut. 59. casu 15. Cald. Pereira quest. forens. conf. 16. num. 3. Rot. decis. 242. num. 4. & decis. 307. numer. 1. apud Farinac. p. 2. recent. Mangil. de imputat. quest. 93. num. 4. Sigismund. Scaccia de commerci. §. 2. gloss. 6. num. 89. vers. intellige. & num. 290. & seq. in fin. ubi quod à privatione ad habitum non est regresus. Rot. decis. 415. numer. 4. & decis. 477. num. 7. p. 2. in postbmo Farinac. Duran. decis. 439. num. 6. [Cravett. conf. 976. num. 1. Riviis decis. 513. numer. 2. Gail. lib. 1. obser. 21. num. 5. Baldus in l. licet 30. opposit. Cod. locat. Cacheran. decis. Pedemont. 95. n. 12. Goedd. 1. conf. Marp. 24. num. 124. Wessensb. in Parat. ff. de oper. servor. ubi exempl.] unde spoliatus is dicitur, qui semel possedit. l. 1. §. de jicitur 9. ff. de vi. & vi. arm. c. fin. 3. quest. 3. Bald. in cap. cum Ecclesia Sutrina, col. 4. de caus. poss. & prop. Alex. conf. 152. In causa num. 2. vers. secundo probatur. lib. 6. Menoch. de remed. recuper. possess. in pralud. num. 1. Surdus

conf. 160. numer. 39. & conf. 221. num. 27. Cardinalis Tuschus dict. lit. P. conclus. 715. num. 2.

CAP. CIV. De Privigno.

Axioma I.

Privignus famosis actionibus contra vitricum experiri potest, quia reverentia paterna hic cefsat. Hinc furti agere potest adversus vitricum res suas auferentem l. 3. C. de furti, item extraordinaria persecutio contravitricum vel novercam propter expilatum hereditatem l. 3. ff. expil. hered. l. 2. C. eod. modò avi vel tertii hereditatem expilaverint, non etiam si filii vel mariti hereditatem expilaverint; cum enim ha persona quasi in communione bonorum fuerint, & reverentia vinculum intercedat, non famosâ hâc actione, sed rei persecutoriâ experiendum, l. pan. ff. & l. 4. C. eod. l. 33. de Neg. Geß.

II.

Privignus succederenequit vitrico vel novercab intestato l. 3. l. 5. C. commun. de success.

III.

Vitricus potest esse tutor privigni, si mores eius probati sint; tunc enim sinistra opinio, que contra eum militat, facile eliditur. l. 32. §. 1. de adopt. l. 2. C. de interdict. maritim. inter pup. & tut. l. fin. C. de contrar. judic. tutel.

IV.

Inter privignos & privignas nec consanguinitas nec affinitas intercedit, & inde nihil impedit, quin matrimonio jungi possint. C. r. p. z. Defn. Consil. L. 2. def. 105. n. 2.

CAP. CV. Privilegium, Privile.

giatus.

Axioma I.

Privilegia strictè sunt accipienda, cap. porro 7. extr. de privileg. Hottom. ad 1. F. 14. in verb. ille tantum debet habere, per l. 3. de Censib. Cujac. 1. F. 12. siquidem illa non debent ad aliud extendi, quam ad ea, quæ continentur in ipsis; ap. ex parte 10. extr. de privileg. nec ullus eorum finies excedere debet, cap. petiatis 2. extr. eod. tit. sicut & immunitates, l. 1. de jure immunitatis. l. vacatio 13. ff. de muner. & honor. Unde quod dicitur, beneficia Principum plenissime interpretanda esse, hoc de liberalitatibus & largitionibus, non privilegiis intelligi debet, veluti cum pupilis largiuntur alimenta usque ad pubertatem, hanc beneficentiam sic interpretamur, usque ad plenam pubertatem, l. Mela 14. de alimento legit. Cujac. ad loc. Recenta tamen allorum sententia, quod privilegia latissimè sint interpretanda. l. pen. ff. conf. Princip. Alexand. in l. si finita. §. si de vegetabilibus. de dann. infest. & consil. 1. col. 4. in print. & col. fin. lib. 4. Bart. in Autb. de hered. & Falcid. in pr. colum. 2. Joh. Franc. Balb. in tract. prescripta

prescript p. 2. §. principalis. quæst. 2. quam & Baro Enenckelius propagnat lib. 2. de privileg. cap. 4. num. 4. & seqq.

Declarari debet, I. eam non esse intelligendam respectu tertii, vel omnium, qua ad omnes causas & personas in genere referri possint, quia horum natura est, ut intra se maneant, l. *quod vero 14. cum 2. seqq. ff. de LL. l. i. §. fin. de constit. Princip.* sed respectu ipsius concedentis, vel illius, in cuius gratiam scilicet data sunt, quia fontes privilegiorum, nempe beneficentia, pie-tas, clementia, & publica utilitas, benignam hanc interpretationem ex utroque latere exigunt, prout not, interpres add. l. i. §. fin. ff. de constitut. Princip.

II. Procedere, si nimur ea secundum jus commune versentur, secus si contra jus, Zos. *Comment. ff. de Constitut. Princip. n. 22.* Talia enim privilegia ad casum expressum tantum restringuntur, ut not, gloss. 2. in l. A Divo Pio. ff. de re judic. & in l. bene à Zenone. verb. cum enim Cod. de quadr. prescript. fac. l. *jus singulare 16. ff. de Legib. Dd. in cap. sanè de privileg. Vult. 1. conf. Marp. 16. num. 6. quo respectu concessum uni Ecclesiae, non habere locum in alia, tradit Baldus in l. non tantum. §. non omnia per illum text. ff. de excus. tut. & concessum Regi, nec ad Reginam, nec ad filios ejus extendi, nisi exprimatur, ad-dunt Germinian. in cap. ne aliqui per illum text. de privileg. in b. in 4. not ab. Angel. conf. 272, incip. quoniam.*

Limitatur ergo & fallit I. quoties agitur de-damo & prejudicio tertii, l. 2. §. merito. 10. §. si quis à Principe 16. ne quid in loca public. Rein-king. lib. 2. de Reg. sec. cl. 2. c. 8. n. 36. Gail. 2. obs. t. n. 14. Zos. comment. ff. de constit. Ppum. n. 22.

Limitatur II. quoties interpretatio mitior ver-geret in praedictum impetrantis ob eventum aliquem, ut in l. ex fatto 43. ibi: *iniquum incipit fieri beneficium Principis si adhuc id valere dicamus. ff. de vulg. subſt.*

Limitatur III. eam nec exaudiendam esse de-causa ad causam, vel persona ad personam, Carp-zovius 2. confit. 12. defin. 13. num. 6. per l. si vero 64. §. 3. solut. matrim. nisi (1.) favore Reipub. Bart. in l. quemadmodum C. de agric. & censit. & in l. si constante q. p. 1. sol. mar. (2.) quod eas perso-nas, sine quibus privilegiatus privilegio uti nequit Brunnem. C. de Excusat. muner. pag. 101. col. 1. (3.) privilegia realia extenduntur ad colonos prædi-habentis immunitatem, non autem ad colonos propria prædia habentes, Brunnem. C. de dignit. col. 3. in med. (4.) Privilegia data masculis exten-duntur etiam ad feminas, sed non contra Brunnem. C. de prep. sacr. Cubic. n. 4. (5.) privilegia data scholaribus, eorum etiam familis compe-tent. (6.) privilegia magistratis data ad sub-di-tos extenduntur. (7.) Privilegium concessum hospitali communicatur economo. (8.) Pri-privilegium concessum habili communicatur etiam inhabili ob communionem. (9.) pri-privile-gia concessa familiae vel Civitati extenduntur ad villas vel castra. Brunnem. C. de Comit. Confessor. (10.) interdum privilegium etiam adversario prodest, e. g. litiganti cum milite

ratione sportularum. Pérez. C. de re milit. n. 35. (11.) privilegia interdum etiam ad ascendentess transiunt, vid. Brunnem. C. de proxim. sacr. scrip. col. 3. n. 1. l. 4. §. 1. C. de Castrenian. interdum non in totum sed pro parte transiunt ad heredes, ut in l. 10. C. de Metat. interdum ad Collate-rales d. l. 10. Brunneman. C. eod. col. 4. (12.) Quædam Privilegia tantum ad liberos primi gra-dus transiunt, e. g. veteranorum ne torqueantur, l. 5. C. de pan. quædam ad omnes ut Decurio-num. l. 9. §. 13. ff. eod.

Limitatur IV. non obtinere regulam in pa-bus vel majoribus locis seu personis, secus in minoribus, quia ad illa poterit fieri extenso à pa-ritate rationis, per ea que tradit Baldus in sua Margar. verb. privilegium. vers. 7. Rom. conf. 180. Bald. in Arib. habita. not. 5. C. ne fil. pro-patr.

Limitatur V. locum non invenire ratione, communionis majoritatis, Socinus conf. 12. incip. quoniam. colum. 6. lib. 1. Hypolitus de Matifil. notab. 180. incip. plura.

Limitatur VI, verificari tantum in favora-bilibus, secus in odiofis & stricis, Roman. ad. §. si de veltigibus. Nicell. in tract. contrar. contr. 62. siquidem in penalibus dispositiones privilegiatas extendendas non esse, juxta gloss. in §. penales. Inſt. de Adiōnib. nisi concurrat vel favor publicus, vel honestas, ut proſt alios tradit Ludovicus Gomez. ad d. §. penales. n. 39. cum nec privilegia exorbitantia per subaudito-nes glossarum & Doctorum inducenda, ubi Legis dispositiō non habetur, Alexander ab Alex. in rubric. de nov. oper. nunc. per gloss. in cap. cupientes. §. quod si. in verb. petere. de Ecc. in 6.

II.

Privilegio non potest acquiri, pariter etiam conseruidine induci potest, cap. duog. extr. de offic. Ordinar. & cap. cum contingat. 13. extr. de for. compet. Alexand. conf. 125. incip. viii ritu. in princ. lib. 4. Bald. conf. 10. incip. antiqua qua-stio. col. 1. num. 1. Conf. Arg. 1. conf. 2. numer. 3. Vasq. lib. 1. contr. jur. cap. 2. num. 5. ratio, quia privilegiis & conseruidinis pars censetur ratio, nec plus tribuendam conseruidini, quæm Imperiali privilegio, l. fin. C. nov. veltigal. c. super quibusdam 26. §. præterea. de V. S. Regner. Sixtin. 2. conf. Marp. 12. num. 168.

III.

Duo privilegia circa unam eandemque rem in eadem causa concurre-re non debent, Jason. in l. 2. §. 2. ff. qui satisdar. cog. Carpzovius p. 1. confit. 5. defin. 22. num. 4.

IV.

Privilegii causa cessante, ob quam illud est concessum, cessat & deficiens ipsum privilegium. l. Titia 87. §. usuras. 1. de legat. 2. l. ex fatto 43. & ibi late Rip. n. 20. de vulg. subſt. Marc. Anton. de Amatis in decis. provinc. Marchie decisi. 159. numer. 4. Modestin. Pistor. conf. 52. nu-mer. 7. lib. 1. Coler. de process. executiv. p. 2. c. 34. n. 132.

Limita, nisi aliquæ remaneant reliquia, propter quas non cessat privilegium, licet cesset causa finalis

finalis ipsius privilegii, Socinus *conf. 84. num. 9. volum. 3.* Modest. Pistor. *conf. 11. num. 26. volum. 2.* vel nisi privilegium post causae cessationem es-
set consummatum, Socinus *conf. 150. numer. 12. vers. 6. volum. 1.*

V.

Privilegium non datur rei, quæ non est, *cap. pen. extr. de Eccles. edific.* Et Privilegium nun-
quam observatum, perinde est ac si nunquam fu-
isset concessum, *Dd. in c. cum accessissent. extr. de conf. adeo ut in judicio etiam allegari non possit.* Bartolus in *l. data opera. C. qui accusare non possunt. & l. quamdiu. C. qui admitti.* Conf. Arg. 1, *conf. 11. n. 128.*

VI.

Privilegia sic intelligenda sunt, sicut intelle-
xit auctor ipsorum, *c. dilecti 8. extr. de decim.*
nec contra auctorem interpretatio veri debet,
l. si judex circumventio 41. ubi Bart. & Bald. ff. de minor. l. amicissimos 36. de administr. tutor. ut qui in generali locutione comprehensus non putatur. Arnulf. *lib. 2. de jur. Majest. cap. 2. numer. 1.*

VII.

Privilegium non debet dari in præjudicium,
& injuriam alterius, *c. quia 2. extr. de religios. domib. c. cum dicat. 2. extr. de Eccles. edific. c. quod per 21. & seq. extr. de V. S. l. 40. ff. de administr. tutor. l. 8. ff. de prætor. slip. Paris. de Puteo rubr. officialis cap. 2. Pruckman. conf. 39. num. 85. Ant. Faber. lib. 1. C. tit. 2. defin. 22. & tit. 22. defin. 22. Seraphin. decis. 351. num. 2. Cabedo. decis. 65. n. 6. p. 1. Victor in *disp. de caus. exempt.* Imp. *concluſ. 24.* Unde etiam nec privilegium in præju-
dicium alterius partis lite pendente impetratum,
nullam de lite mentionem faciens, valere dicitur,
& eo non obstante, judex procedere debet, *cap. causam 19. extr. de testib.* siquidem privilegium
semper intelligitur concessum sine alterius inju-
ria, *c. pastoralis 19. c. in his 30. extr. de privi-
leg.* ideoque etiam sic servandum est, ne lèdat,
vel impedit justitiam aliorum, *cap. patentibus
ro. extr. eod.**

Post tamen privilegium concedi in præju-
dicium ipsius concedentis, quia quilibet juri suo
renunciare potest. Si igitur Princeps civitati
immunitatem det, ei decrecet, ac tanto minus à
reliquis incolis tributi nomine accipit. Perez. *C. de Immun. nem. conced. n. 14. Brunneman. ad. l. un. C. ut nullus ex Vicancis.*

VIII.

Privilegia ob publicam utilitatem late sunt in-
terpretanda. Quod ramen limitandum, si una
utilitas publica resistat utilitati alteri publicæ.
Hinc privilegia ob dignitate Doctoribus con-
cessa non competit studiosis. Utilitas enim,,
qua versatur in studiosis, repugnat alteri, qua
consistit in publicis muneribus. Perez. *C. de Excus. Artif. n. 7.*

IX.

Omnia privilegia favorabilia extensionem &
ampliationem admittunt. Brunnem. *C. de Palat. sacr. largit. in fin.*

X.

Privilegia ad beneplacitum quaff Wohlgefal-

len concessa morte concedentis non revocantur.
Gail. L. 2. obs. 60. n. 25.

XI.

Privilegium secundum non tollit primum ha-
bens claustrum derogatoriam, *Castr. Conf. 116.*
Neque privilegium speciale revocatum censetur
per generalem privilegiorum revocationem.
Bald. in l. 4. C. de SS. Eccles.

XII.

Confirmatio privilegiorum, so da wollerwor-
ben besessen und gebraucht / intelligitur de illis
privilegiis, quæ in viridi mansere observantia.
Schrad. 1. Conf. 1. n. 549.

XIII.

Privilegium contra privilegium non valeat &
præsumitur subreptitum. *Bald. in l. 1. C. de LL.*

XIV.

Privilegio semel concessu amplius revocari
non potest, *l. 5. ubi Bart. ff. de decreto. ab ordin. fa-
ciend. quia transi in vim pacti & conditionis,*
Cluton. *in disp. de rectig. tb. 7. lit. a.* Afflict. *in
rubr. que sint regal. n. 73.* Carol. Tapia *in l. fin. p.
2. c. 9. & seqq. de Conf. Princip.*

XV.

Privilegio privari debet, qui contrario actu
uritur. Hieron. Grat. *refp. 61. n. 45. vol. 1.* Gyldan.
1. p. 2. *in symph. supplic. tit. ii. vor. 3. n. 93.* Rebuff.
d. l. 1. C. de bis qui sponte. Chassan. *ad consuet.*
Burg. *rubr. des justices §. vers. novissime n. 16.* Car-
ol. Tapia *ad l. fin. p. 2. c. 2. de confit.* Meichsner.
decis. b. n. 124. tom. 2. lib. 1. cum quandounque
quis contraveniat, videatur ei renunciare, &
consequenter amittere, *c. si de terra 6. ubi gloss.*
& Dec. n. 21. *de privileg.* idem in *d. c. cum acce-
sissent. n. 17. & Felin. n. 28. de confit. gl. in cap.*
1. verb. Treugas. de Treng. & pac. Anton. de Butt.
*in c. pastoralis. col. 8. vers. non est dubium an pos-
sit. de caus. possit. & propriet. Bart. in l. fin. §. sed*
cum antiquitas in fin. C. de curat. furios. Marfil. in
*l. fin. C. de curat. furios. Marfil. in rubr. ff. de si-
dejus. n. 335.* Menoch. *de presumpt. lib. 6. pref. 41.*
n. 3. Henning. Geeden. conf. 39. n. 60. Gyldan.
4. l. n. 10. pag. 65. Unde si immunitis à muneri-
bus civitatis patiatur se describi, inæstimmo præsi-
mitur privilegio immunitatis renunciatio, Barto-
lus in *l. 1. de his qui sponte publ. muner. Angel. in*
*l. 1. §. si quis tutor. ff. quando applicandum. Deci-
sus conf. 638. num. 9. Jalon. conf. 25. num. 2. vol. 3.*
Decianus conf. 41. num. 91. volum. 2. & conf. 19.
num. 103. vol. 4.

XVI.

Declarata, quod procedat, si quis non cogitatio-
ne necessitatibus, sed suo arbitrio & libere privile-
gio contravenerit, *l. voluntarie 12. C. de excusat.*
tur. Gyldan. *d. l. num. 106.* secus si ignoraverit
contrarios actus factos fuisse, nec plane consen-
serit, tunc enim illiusmodi casus privilegiati nocere
aut prædicare non poterunt, textus in *l. qui*
cum uno 4. §. fin. de re milit. Bald. in *l. data opera.*
*C. qui accusare non possit. & l. quamdiu. C. qui ad-
mitti.* Conf. Argent. *l. conf. 11. n. 28.*

XVII.

Privilegium expirat, si privilegiatus eo spatio
decenniū non utatur, *l. si quis 26. C. de paſtis l. 1.*
ff. si quis in jus vocat. l. 6. Cod. de Nundin. cap.
ad audientiam 13. de prescript. Enenckel. *lib. 3.*
(O) de pri-

Ose
is

de privil. cap. 15. num. 27. Villalob. commun. opin. lit. P. num. 306. Bart. conf. 189. n. 10. vol. 1. Alexand. conf. 16. num. 23. vol. 5. Cabed. decis. 17. n. 3. & 93. n. 11. Mastrill. decis. 96. num. 1. Seraphin. decis. 1043. n. 3. & decis. 1210. num. 27. Vietor de exempt. Imper. conclus. 39. Conf. Arg. 1. conf. 2. num. 61.

Intellige, scilicet quando sit in nostra potestate, & aliqua occasio utendi privilegii se offerat, Si- chard. ad l. rem novam num. 9. C. de judic. Conf. Arg. 1. conf. 11. num. 29.

Limita I. secus esse, si occasio utendi nunquam contigisset. Glossa & Dd. in c. Abbate. d. V.S. Bart. in l. filii. n. 3. C. de decar. Ant. de Padill. in l. fal- so. n. 4. C. divers. rescr. Tap. in l. fin. ff. de Conf. Princ. p. 2. c. 1. n. 10. habereque in quolibet jure locum, quo occasio utendi defuit. Bursat. conf. 87. n. 15. lib. 1. Felin. in c. cum venissent. n. 25. de con- flit. Kirchov. comm. opin. cent. 3. op. 90. Bellon. conf. 1. n. 11. Regner. Sixtin. 3. conf. Marp. 14 num. 13. quin imo nec privilegium unquam tolli, si cas- fuis, super quo est concessum, nunquam eve- nerit, etiam si stetisset per mille annos, tradie Panorm. in c. antiqua. num. 4. de privil. & in c. ad audiencem. col. fin. de prescr. & in c. Abbate. n. 18. de V. S. Joh. Andr. in add. ad Speculat. sub tit. de feud. Vult. 1. conf. Marp. 16. n. 70. add. & l. Attilius 17. ff. de paet. dotal. Bart. in l. ins- l. C. de decar. & l. cum scimus. C. de agricol. & censit.

Limita II. si privilegiato data sit facultas faci- endi pro arbitrio suo & mera facultate; hoc enim casu privilegium quandocunq; tempore per non usum non amitti, post gl. in c. ut privilegia. in fin. extr. de privil. trad. Gemin. in c. ult. de consuet.

Limita III. in privilegiis Ecclesiae, ut quæ non minore quam 40. annorum spatio per non usum amitti dicuntur, in d. cap. de quarta 4. c. illud 8. de prescr.

Limita IV. in privilegio immunitatis, quod 30. annis amitti, testis est Alexand. 5. conf. 23.

Limita V. si privilegiatus per id tempus, quo privilegio suo non uitit, certam pensionem præstabit ei, à quo impetravit. Hac enim præfatione privilegium suum retinet, licet eo non utatur. Alber. in l. de quibus ff. de LL. Felin. in c. illud. de prescr.

XVII.

Privilegia probatione indigent, Vult. 3. conf. Marp. 35. n. 246. ratio, quia dicuntur esse facti. l. C. de manu. inc. cum in jure. 31. ubi communiter Dd. & l. deleg. c. porro 7. extr. de privileg. Bald. in l. fin. 4. de rezjad. Gail. 1. obs. pr. 1. numer. 9. atque ita in specie privilegii exemptionis à juris- dictione ordinarii consuluerunt. Parif. conf. 95. n. 8. col. 4. per not. in c. ut Apostolica 6. de privil. in 6. & Hen. Goeden. conf. 39. n. 20. que autem sunt facti, ea non præsumuntur, atque ideo si negata sint, probari debent. l. in bello. 12. §. f. a. 2. ff. de captiv. & postl. revers.

Limita, nisi privilegia sint antiqua, hoc enim respectu talia verificatione quādam non indige- re, post Innoc. in c. Abbati. extr. de V. S. & Imol. in Clem. literis. col. 3. prop. fin. extr. de prob. col- ligit Verall. decis. 378. n. 2. p. 2.

XVIII.

Privilegium facilis tollitur, quād jus com- mune, l. Ejus militis 34. §. militia missus i. ff. de- rest. milit. l. i. ff. de mundin. §. quia vero verifi- li in Autb. de non alienand. aut permitt. reb. Eccles. Ruin. conf. 9. n. 18. vol. 2. Parif. conf. 46. n. 22. vol. 2. Angel. conf. 233. Pantichim. 2. quas. 17. num. 12. Cephal. conf. 616. n. 21. vol. 5. Jafon. conf. 22. n. 2. vers. ego ut prædicti. Affict. decis. Neapol. 133. num. 3. Vult. 3. conf. Marp. 19. num. 42. unde & in dubio privilegio potius quam juri communi renunciatum esse censetur, per notata ab Al- ciat. in tr. de pref. reg. 3. pref. 36. num. 13. neque etiam privilegium personale ad jus commune, trahi debet. c. constitutus u. extr. de concess. pra- bend.

XIX.

Privilegia generalia & communia exigui sunt momenti, c. quia diversitatem s. ibi: non obstante confirmatione à sede Apostolica sub forma com- muni obtenta. de concess. preb. Hieron. Schurf. 1. conf. 59. n. 9. ubi ait in generali concessione, non venire ea, quæ speciale desiderantionem. Rosenthal. de feud. c. 5. conclus. 85. n. 1. Marpur- gen. apud Röveltrunk in Conf. de Contribut. p. 288. n. 407. quos citat & sequitur Georg. Mundius de munier. & oner. c. 6. n. 699. addens. c. cum dilect. & 4. de confirm. util. & inutil. cap. quia intentionis 29. de privilegiis.

Ceterum ut verum fatear, brocardicum hoc mihi valde suspectum est, tum quia vim propositionum generalium eludit, de quibus supr. in axi- om. de Generalibus lib. 7. tum quia Principium beneficia nimis stricte interpretetur contra regula- las in tit. de beneficiis traditas, tum quia texus fidem postulato non faciunt: Nam posteriores duo tantum loquuntur de confirmatione, privilegiorum generali, quod ea nihil novi det, sed vetera tantum confirmet. Is autem, quem primo loco possumus, loquitur de clausula com- muni, quod ea non contineat, quæ speciali opus habent expressione, adeoque ut exceptions regulam potius confirmat, uti Schurf. ab illis lau- datus seipsum explicat. Rosenthal equidem de pri- vilegiis immunitatis agit, sed longe aliter sentit, atque ab illis allegatur. Sic enim tradit immunitate simpliciter data, tantum immunitatem à mu- neribus personalibus, non item a realibus compe- tere: secus autem si data sit à munieribus omnibus vel quibuscumque (generaliter) tunc enim concessione ad realia quoque porrigit extraordi- naria. Sanè si de vi & effectu comparatè loqua- ratur, major fortè vis concessioni speciali fuerit, imputanda: perinde ut in converso casu major vis tribuatur speciali prohibitioni, Clem. unic. in fin. de Excessib. Prelat.

XX.

Privilegia universitatibus concessa plus favo- ris habent, quam concessa privatis: & facilibus tol- luntur privilegia quæ privatis competunt, quam- quæ publico. Brunn. ad. l. 1. C. de nav. non excus.

XXI.

Superiores; qui jus privilegia concedendi ha- bent, possunt extendere atque transferre ad alios eadem privilegia verbis generalibus l. une C. de

de Metropol. Beryto. Sic Nundinae, Privilegia Academiarum, aliis Civitatibus communicari possunt. Brunnem. ad d. l. un. C. n. 5.

XXII.

Privilegium si concessum est Collegio ut Collegio, per singulos ei renunciari haud potest; sed ubi est concessum universis & singulis, potest ei renunciari per singulos. Zieg. Jur. Canon. p. 653.

XXIII.

Privilegium dare, illud declarare & de mente eius statuere ad reservata principis spectat. Mev. P. 6. decis. 341.

XXIV.

Privilegium aliquid diversum & separatum a jure communii inducere, & ultra illud aliquid aliud operari debet, l. fin. C. de inoff. testam. l. quod Labeo. g. ff. de Carbon. edit. l. Divus 22. ff. de usu & habitat. l. unic. C. de thesaur. c. in his 30. extr. de privile. Bald. in Auth. habitat. n. 3. C. ne fil. pro patr. Felin. in cap. causam. n. 10. extr. de ref. Jafon. in l. miles. n. 10. ff. de R. I. & in l. fin. n. 27. ff. de Const. Princip. Coler. in tr. de process. execut. p. 1. c. 4. n. 3. Cephal. conf. 431. n. 17. Alphon. Villag. in tr. de Extens. privileg. n. 106. allegans ad hoc text. in l. si quando 109. in pr. ff. de legat. 1. & c. si Papa 10. de privil. in b. Camill. Gallien. de V. S. lib. 8. c. 14. n. 15. inde appellatur Lex singularis. Surd. conf. 419. n. 20. vol. 3. Jus singulare. l. jus singulare 16. ff. de LL. Menoch. conf. 466. n. 21. vol. 5. Lex privatorum, c. privilegia 3. dist. 3. Legem quasi privans, Coler. de process. executiv. p. 1. c. 4. n. 3. Menoch. conf. 229. n. 24. vol. 3. Vult. 3. Conf. Marpurg. conf. 19. num. 96. quod specialiter aliquid indulgere debet, cap. Abbati 25. extr. de verb. signif.

XXV.

Privilegium dantis intentio in dubiis est servanda, cap. ex multiplici 3. cap. suggestum 9. extr. de decim. cap. ut privilegia 24. extr. de privileg. cap. tunc 12. extr. de cleric. non resident. nec verba ejus contra mentem concedentis restringenda aut limitanda, quia si concedens limitari illa seu restringi voluntet, utique & ipse limitationem expressisset, ut arguit Paris. conf. 36. vol. 1. per text. in l. unic. §. sic ad deficientis. C. de Caduc. toll. &c. quoad fieri potest, verbis ejus inhaerendum, Gratian. conf. 65. num. 40. volum. 1. Curtius jun. conf. 221. n. 7. vol. 3. & si de illo dubitetur, interpretatio fiat ab eo, qui privilegium dedit, c. ex parte 23. extr. de V. S.

XXVI.

Privilegium omne salvo jure tertii concessum intelligitur, Rol. à Valle conf. 45. num. 12. vol. 4. & idem privilegio dato ab aliquo Imperatore vel Imperio praedicare non potest, sed perinde habendum ac si datum non esset, l. si impuberi. 13. ubi Bartolus ff. de rut. dat. Natt. conf. 657. numer. 2. volum. 1. Tiber. Decianus conf. 25. num. 49. volum. 1. & conf. 97. num. 43. vol. 3. Cephal. conf. 96. n. 5. & conf. 342. num. 71. & conf. 663. num. 7. vol. 5. Menoch. conf. 43. n. 3. vol. 1. Myrf. resp. 92. n. 42. Kirchov. conf. 8. n. 13. vol. 5. conf. Germ. vide & Gail. lib. 2. obser. 132. num. 2. & lib. 2. de P. P. obser. 4. num. 31. Hartman. Pistor. lib. 2. quest. 26. num. 4. & seqq.

XXVII.

Privilegium posterius non tollit prius, cap. inveniens 19. cum ibi nor. de prescript. c. i. c. postea quam 21. §. si ergo 25. q. 2. Gl. in c. quia sepe de E. lest. c. ut officium n. de heret. c. i. de sent. excomm. lib. 6. c. i. de sepultur. & in clem. c. alma. de sentent. excomm. Fridericus Senens. conf. 47. Panciroli. conf. 19. allegati à Pantzschm. 2. q. 13. n. 42.

Excipe: nisi de ipso faciat mentionem. cap. 19. de prescr. cap. diuimus 31. extr. de privileg. Ad hoc enim ut tollatur privilegium, non sufficit generalis mentio, sed specialis exprefatio requiritur. cap. 2. de dol. & contum. c. bone 3. de confirm. util. vel inutil. clem. 2. de probend. c. nonnulli 28. de rescript. clem. per literas 2. de probend. Bart. in l. omnes populi. n. 13. de just. & jur.

XXVIII.

Privilegium personis concessum censetur etiam familiae indultum. arg. Auth. habitat. C. ne fil. pro patre. ubi Dd. Bald. in l. semper. §. immunitati. ff. de jur. immunit. Tiraquell. de Nobilitat. cap. 10. num. 124. Carpzov. part. 1. constitut. 32. defin. 17. num. 4.

XXIX.

Privilegium certo tempore determinatum, contra Legis voluntatem ulterius porrigidendum non est. arg. l. Imperator. 8. in fin. ff. de postul. Carpzov. p. 2. constit. 30. defin. 23. num. 6. sicut & privilegium competens ob certam aliquam facultatem finitur illa qualitate finita. l. 8. §. jam 7. ff. de excusat. Carpzov. part. 2. c. 6. definit. 76. num. 4.

XXX.

Privilegium ad res futuras & consecuturas trahitur, cap. ex parte 27. extr. de decim. illud enim indefinite conceptum, non de præteritis tantum intelligitur, sed etiam ad futura extenditur, c. quia 22. extr. eod.

XXXI.

Privilegium & prescriptio sunt contraria, cap. auditia 15. c. veniens 19. extr. de prescript. c. cum dilectus 8. extr. de religios. domib. & ideo privilegio & prescriptio non potest se simul conjunctive quis tueri. cap. penult. de religios. domib.

XXXII.

Privilegia concessa per superiores non possunt nec debent infringi per inferiores. c. consequens 8. 9. q. 3. c. Vulnera 25. 12. q. 2. c. privilegia 17. 25. q. 2.

XXXIII.

Privilegio concessum non est de more vel de jure, ut aliquis citetur. Quia est donum superioris, Bald. in l. nam ita Divus. de adopt. Argentinens. 2. confil. 57. num. 16.

Limita, non procedere in his, qua non dependent à libera Principis potestate, prout sunt contractus, & ubi agitur de privando aliquem jure, quæsito: tunc enim sine causa princeps procedere non poterit parte non citata. Socin. confil. 164. col. penult. num. 17. vers. & passent. Dec. conf. 498. ad fin. Argentinens. d. loc. num. 29. & numer. 30.

XXXIV.

Privilegia frustra dantur iis, quos constitutio concedentis arctare non potest. Hostiens.

in summ. titul. de privileg. verb. cui concessum est.
Arniſ. 2. relect. polit. 2. ſect. 14. n. 15.

XXXV.

Privilegium veritate tacita impetratum non valet. cap. & multiplici. extr. de decim. privilegium enim per subreptionem obtentum nihil operatur, c. cum olim 12. extr. deſentent. & reſjudic.

XXXVI.

Privilegia ante notitiam non proſunt iis, in quorum commodiū data ſunt. Brunnem. C. de Consul. col. 3.

XXXVII.

Privilegia data collegii de iis intelligenda ſunt, qui strenue rem ſuā agunt, 158. C. de decur. Brunnem. C. eod. in fin. Haecque privilegia data corpori vel dignitati ſunt realia & tranſeunt ad ſuccesſores cap. pen. X. de Inſtit. Brunnem. C. de Excus. mun. p. 90. col. 1. ſcīl. ad ſuccesſores in dignitate, non in bonis, Brunnem. d. l. col. 2.

XXXVIII.

Privilegium non debet eſſe inane nomen & titulus, ſed rem certam contineſe. Brunnem. C. de Veteran. n. 1.

XXXIX.

Privilegia locis & civitatibus data ſunt realia & ad posteros tranſeunt, licet nemo amplius ex premium privilegiatis vivat. Perez. C. de immun. nem. conced. n. 12. ſegg.

XL.

Privilegia alicui aut familiae confeſſa regula- riter debent eſſe perpetua. Poſſunt tamen a ſuc- ceſſore revocari aut ſaltem ſuſpendi, licet in con- traictum tranſiverint, (1.) niſi petita & impe- trata ſit privilegiatorum conſirmatio. Perez. C. de Immun. nem. conced. n. 5. (2.) niſi incipiant eſſe dannoſa communitatι, cujus cauſa potior eſt. Perez. ibid. n. 6.

XL I.

In dubio privilegium habendum pro persona- li ad heredes non tranſeunte nec ad emtores, adeo ut verba confeſſionis refertantur ad personam. Hinc privilegium ecclēſiaſticis confeſſum non ſolventi Gabellas, non eſt reale ſed personale, quod personis contemplatione dignitatis illius, non verò rebus eſt confeſſum, l. 13. C. de Excusationibus munerum. Imò ſepe dictio in perpetuum appoſita confeſſionis reſtringitur ad vitam poſte- foris l. 4. de Procum. l. 1. pro ſocio. l. 16. C. de uſufr. Si autem concedens principaliter reſpi- ciat privilegiati bona, & verba referantur ad rem, tunc immunitas confeſſa realis cenſetur & inseparabilis ab iſpis bonis, atque perſona tantum eſt cauſa impulſiva confeſſionis, l. 4. ſ. 3. de- Cens.

XL II.

Privilegia ex uſu ſubsequenti interpretanda. Hinc is, qui ſemel uſu eſt privilegio ſtrictè, non potheſt eodem uti poſteā latē. Brunnem. ad l. 4. C. de aqueduct. in fin.

XL III.

Privilegiatus ſuccedens non-privilegiato, uti- tur privilegio ſuo in futurum tempus, non in pra- teritum Gothofred. in l. 17. ſ. 1. ff. de uſur. lit. C. itaque fiscus privato ſuccedens ſolvit uſuras pro

eo tempore, quō priuatus poſſedit, non pro ſuo. Perez. C. de fisc. al. uſur. n. 4. Fiscus ſemelles pro ſuo tempore exigit uſuras, etiamſi creditori ſuc- cederit, cui levioreſ debita fuerant, Brunnem. ad l. 2. C. eod.

XL IV.

Privilegia regulariter non ſunt ceſſibilia, ne- que ſemper, qui cauſam habet à privilegiato, uitit eius privilegio. Neque privilegium con- feſſum uni perſona ad alias extenditur. Perez. C. de quib. muñer. excuſ. n. 6. 7. imò ſi privile- giatus privilegium ſuum, licet moτu proprio datum, communiceſ alteri, illud amittit. e. g. Studioſi, qui privilegia immunitatis ab Acciſis aliis vendunt. Perez. C. de Navib. non excuſ. n. 6.

XL V.

PRIVILEGIATUS contra pariter privilegiatum non uitit privilegio ſuo, l. ſed & milites 8. in pr. ff. de excuſat. tutor. l. affiduis 12. vers. in duabus. C. qui potiores in pignore hab. l. ſcire. ubi gloss. verb. ad beredem. C. de privileg. dot. Exoriant & de- clarant Marsil. ſing. 99. Privilegiatus. & ſing. 681. Tradidi tibi. Petr. de Anchar. conf. 37. Contra Joannem, in princ. Rimini. jun. conf. 278. num. 72. Socin. jun. conf. 74. numer. 21. lib. 1. Covarr. in reg. poſſeſſor. p. 2. ſ. 2. num. 4. & pract. cap. 7. num. 4. Coſta in c. ſi pater. verb. ſi abſque liberis. num. 2. de teſtam. lib. 6. Maurit. de reſit. in integrum. c. 218. Sfort. Odd. in ſimi- tract. q. 18. art. 4. num. 31. & art. 5. Cald. Pe- reirain l. ſicuratorem. verb. laſis. num. 169. C. de in integr. reſit. minor. Surd. de ali- ment. tit. 8. privil. 18. num. 5. & 7. & privi- leg. 61. num. 11. Peregrin. de fideicom. art. 3. num. 70. Azeved. l. 10. tit. 3. num. 15. 17. & 18. lib. 5. nove Recopil. Alexand. Tren- tacinq. variar. reſolut. lib. 1. tit. de reſcript. reſolut. 1. Curia Philipp. part. 2. ſ. 17. numer. 32. Ceſſall. comm. contra communes. queſt. 756. num. 45. & queſt. 822. num. 46. Card. Mantic. de conjeſt. ultim. volunt. lib. 6. tit. 2. num. 11. & de tacitis & ambig. conveſt. lib. 11. tit. 26. numer. 6. Stephan. Gratian. Marchie de ciſ. 196. n. 18. & 19. Card. Tusch. pract. concl. tom. 6. lit. P. conclus. 760. per to- tam. Cardof. in praxi Judicū & Advocator. verb. privilegium. num. 46. Mar. Antonin. variar. reſolut. lib. 2. reſol. 8. num. 58. Caſtil. quotidianar. queſt. lib. 3. c. 25. n. 27. D. Bar- bol. in l. 2. ſ. legatis. num. 252. ff. de Judic. Polyd. Ripa obſerv. 7. num. 3. Joan. Maria Novar. in praxi elect. & variat. for. queſt. 21. ſect. 2. num. 2. Mangil. de imput. queſt. 118. num. 23. uno ore proferentes, hujus- modi Axioma procedere, ubi utrum- que privilegium æquale eſt, & æquè favorabile, & insuper concurrit in actu & exercitio. Ita minorem non reſtitui ad- verſus

versus minorem dicitur in l. verum u. §. item queritur 6. de minorib. ita qui corporis vel collegii jure à tutela excusantur, ii à collegarum filiorumve eorum non excusantur. l. administrantes 41. §. ult. C. de excus. tut. l. penult. C. cod. idem in veteranis locum habere, patet ex l. 2. C. de excusat. veteran. vide Hostiens. ad l. 1. ad SC. Vellejan. quare si duo privilegiati concurrunt, qui in privilegiis sunt pares, tunc mutuo concurso se impediti privilegii aque confunduntur, & pro privilegiatis (ad invicem) non habentur. l. verum u. §. ultim. de minor. l. sed & milites 8. pr. de excus. tutor. Joh. à Sande i. defin. 2.] Non si alterum privilegium fortius sit, ut in terminis l. sed & milites 81. in princ. ff. de excusat. tutor. Sfort. Odd. de restitut. in integr. p. 1. quest. 18. art. 4. n. 32. Steph. Grat. discept. forens. tom. 4. cap. 661. n. 13. cum seqq. Joan. Maria Novar. d. q. 21. n. 20.

Limita primò, quia duplicitè privilegiatus bene utitur suo privilegio contra privilegiatum, Cephal. conf. 748. n. 18. quem refert Card. Tusch. d. lit. P. concl. 761. n. 12.

Limita secundò, quando tractat unus de damno vitando, alter de lucro captando, l. 1. C. si advers. ssc. quia tractans de damno utitur suo privilegio, l. ult. ff. ex quibus causis major. l. verum u. §. ult. vers. proinde ff. de minor. Castrens. conf. 37. in fin. lib. 2. Alexand. conf. 55. in fin. vers. circa septimum. lib. 5. Covarr. in d. regul. possess. p. 2. §. 2. n. 4. Rimini. jun. conf. 285. n. 127. & conf. 351. num. 51. Roman. conf. 166. Visa diligenter in fin. num. 14. Sfort. d. quest. 4. art. 4. & quest. 18. art. 5. Menoch. conf. 447. num. 37. Card. Tusch. d. lit. P. concl. 761. num. 14. cum seqq. Mar. Anton. d. resol. 8. num. 59. Polyd. Ripa d. observat. 7. num. 4. & 5. ubi quòd licet pariter privilegiatus gaudeat privilegio adversus privilegiatum certantem de lucro; si tamen uterque de damno vitando agat, non gaudebit, & Cephal. conf. 7. n. 12. vers. secus. lib. 1. latè Leo Valent. decis. 90. n. 3 cum seqq. ubi probat, quod quando duo privilegia contraria concurrunt, attendendum est illud, in quo agitur de damno evitando, non illud quod in lucro captando versatur, quod n. 23. & 24. intelligit in eadem specie privilegii, secus quando privilegium unius est potentius privilegio alterius, & n. 26. subdit, quod privilegium potentius est, in quo major utilitas versatur.

Limita tertio, quia privilegiatus in specie præfertur privilegiato in genere. Co-

var. d. parte 2. §. 2. num. 4. vers. quod vero diximus. ubi maximè quando in eadem re est specialiter privilegiatus, Menoch. conf. 52. num. 43. quos refert Card. Tusch. d. lit. P. conclus. 761. num. 13. Sfort. d. quest. 18. artic. 4. numer. 34. Anton. Mangil. de imput. quest. 18. num. 25. & quest. 120. n. 12. [& magis privilegiatus minus privilegiato, Bacquet. des droits de Justice, c. 8. num. 54. Sandæus i. definit. 2. vel ut loquitur cum Alphonso de Azenedo Carpzov. 2. respons. 37. n. 11. qui privilegiatus est actu, utitur suo privilegio contra privilegium habitu tantum seu potentia. conf. Zœf. Axion. de privileg. n. 27.]

Limita quartò, in SC. Vellejan. ubi mulier ne quidem pro muliere potest intercedere; in ceteris enim exemplis, quæ supra allata sunt, non agitur de damno aut periculo rei familiaris, sed de mune re personali. Ceterum ubi mulier intercessit pro muliere, non ante lèduntur aut periclitantur de re familiaris, sed ea quæ tantum intercessit, Hostiens. dicto loco. Ergo merito privilegio & SCri Vellejani adversus aliam mulierem etiam juvatur, Carpzov. lib. 2. respons. 37. n. 8. & seqq. ubi hanc regulam eleganter declarat.]

XLVI.

PRIVILEGIUM personale personam sequitur, & cum persona extinguitur, l. in omnibus 18. ff. de Regulis Juris, cap. privilegium 7. cod. tit. lib. 6. ubi in collectan. latè explicavi, Tiraqvell. de retract. lign. §. 26. gloff. i. num. 60. & de Jure primogen. quest. 37. numer. 1. Xuar. in l. quoniam in prioribus, super leg. Regni, limit. 11. dub. 1. numer. 1. Menoch. conf. 136. numer. 2. & conf. 1007. à numer. 95. & de præsumpt. lib. 3. præf. 103. numer. 45. Cardof. in praxi Judicium & Advocat. verb. privilegium, num. 4. Cardin. Tusch. d. tom. 6. lit. P. concl. 746. per totam. Azor. Inflit. moral. p. 1. lib. 5. c. 22. quest. 6. D. Barbol. in l. quia tale ff. solut. matrim. ubilatè Mari. Antonin. var. resolut. lib. 1. resolut. 109. num. 6. Soar. de legib. lib. 8. c. 10. & 11. Joan. de Salas in simili tract. disput. 17. secùd. 6. & 8. late Rol. à Vall. conf. 61. n. 10. cum seqq. lib. 4. Mangil. de imput. q. 7. num. 94. cum seqq. [Privilegium enim quod sonat in personam, non extenditur ab alio. c. privilegium. 7. de R. l. in 6. l. privilegia quadam 196. ff. de Reg. Jur. l. 1. ff. de constit. Princip. l. cum patronus 28. ff. de legat. 2. l. quia tale 13. ff. solut. matrim. c. petiisi 17. 7. q. 1. siquidem privilegium non extenditur principaliter ad alias personas, quam in eo expressas. cap. penult.

penult. de privileg. in 6. vid. omnino Carpzov. 3. const. 4. def. 12. n. 16. Dan. Otto de jure republ. cap. 12.

Intellige procedere ita demum, quando tale privilegium conceditur persona ita, ut persona sit causa privilegii immediata, prout declarat Dyn. in d. cap. privilegium. & Dec. in l. omnibus causis 4. ff. de Regulis Juris.

Limita in privilegio ob bene merita concessio, tunc enim reputatur esse reale, & ad heredes transitorium. Bald. conf. 355. vol. 1. Menoch. l. 3. praf. 103. numer. 13. & seq. Ratio, quia causa bene meritorum contractui par est, atque sic privilegium ob merita concessum non modo transit in contractum. Bald. in l. qui se patris. C. unde liberi. quem sequuntur fratre Dd. communiter omnes, quos accumulat Tiraquell. in l. si unquam. verb. donatione largitus. numer. 14. C. de revocand. donat. iisque multos alios addunt Tiber. Decian. conf. 25. numer. 35. Rol. à Valle conf. 76. num. 6. vol. 2. Cravett. conf. 963. n. 26. vol. 6. verum etiam ob remunerationem tales concesiones, ut quae non gratuito, sed oneroſo titulo factae sunt, instar compensationis seu permutationis esse censetur. l. sed et si lege 25. §. consuluit u. ff. de petit. bered. atque ideo ob bene merita irrevocabile fit, quod alia erat revocabile. Ripa in d. l. si unquam. verb. largitus. num. 10. Alex. conf. 216. num. 2. vol. 2. Dec. conf. 286. num. 4. vers. & per hoc. & conf. 292. num. 7. Ruin. conf. 217. n. 7. vol. 2. Paris. conf. 2. numer. 127. Vol. 4. Riminald. jun. conf. 540. numer. 96. & conf. 556. num. 107. Decian. conf. 25. num. 30. & conf. 51. n. 25. vol. 3. Menoch. conf. 2. num. 139. Reusner. conf. 1. n. 65. vol. 1. Capyc. decif. Neapol. 121. num. 16. Pruckman. conf. 39. n. 57. Cacheran. decif. Pedem. 139. n. 28. Berret. conf. 1. n. 16.]

XLVII.

PRIVILEGIUM oportet ostendere, & inspicere, nec alleganti creditur, cap. porro 7. ubi Abbas num. 11. de privilegiis cum persona 7. cod. tit. lib. 6. Tusch. de visitat. lib. 2. cap. 18. à num. 3. & cap. 20. num. 6. Mascard. de probat. concl. 1200. numer. 36. Menoch. de presumpt. lib. 6. pref. 14. numer. 15. Card. Tusch. d. lit. P. concl. 762. Cabed. Lusit. decif. 93. n. 3. p. 2. & notat eleganter Covarr. practic. cap. 20. numer. 7. quod quando agitur de privilegio exhibendo Judici, tunc oportet quod totum presente parte coram Judice legatur, & Judici petenti exhibetur; at vero quando agitur de eo parti exhibendo,

tunc illud tantum capitulum, quod ad eum spectat, & subjectam tangit materiali exhiberi oportet; iuxta text. in cap. contingit 5. de fide instrument. & longam distinctionem. Gloss. verb. dic. & consule, in l. i. §. editiones ff. de edendo.

XLVIII.

PRIVILEGII tenor attendendus est, nec de illo judicandum, nisi ipsius tenore inspecto, c. porro 7. c. recipimus 8. de privilegiis c. ult. de translat. Prel. c. consideramus 10. de elect. Tiraquell. in l. si unquam. verb. libertatis n. 8. C. de revoc. donat. Burg. de Pace quest. 2. numer. 17. Surd. conf. 1. à numer. 31. Intellige non solum quoad verba, sed etiam multo magis quoad mentem, ut si de ea appareat, à verbis recedamus, ut quid senserit concedens potius sequamur, cap. quanto 26. ubi gloss. verb. sola. de privilegi. Sanchez. de matrimon. lib. 8. disputat. 1. numer. 11.

XLIX.

PRIVILEGIUM meretur amittere, qui permissa sibi abutitur potestate, c. ubi 7. 74. distinct. c. privilegium 63. 11. quest. 3. c. tuarum. 11. c. ui privilegia 24. in princ. de privilegi. c. contingit 45. de sent. ex. comm. [cap. denunciamus 23. 25. 9. 2. c. post aquam 21. §. bis. d. q. 2. c. licet 28. extr. de regular. c. ea que 12. extr. de censib. c. cum 5. 3. extr. de privilegi. c. cum illorum 32. in fin. de sent. ex. comm. l. fin. C. de part. total.] Damasc. in tract. de Brocard. membr. 3. n. 28. Aufser. in Clem. 1. num. 12. de officio Ordin. Nep. de monte Albano de except. art. 2. n. 13. Card. Tusch. d. lit. P. conclus. 754. Soar. de legib. lib. 8. cap. 36. per totum. [Oldrad. conf. 101. Cravett. conf. 96. numer. 10. Francisc. Marc. in decif. Parl. Delphina. 529. numer. 1. Carol. Ruin. conf. 230. numer. 7. vol. 1. Mascard. de probat. conclus. 944. numer. 30. vol. 2. Coler. de process. executiv. part. 2. c. 3. num. 133. Personal. in coron. quest. 9. 10. n. 26. eo enim privari debet, qui contra illud quid committit. c. cum accessissent 8. extr. de constit. cap. pro illorum 22. extr. de prebend. l. 4. §. 2. quod cum eo qui in alien. potest. l. 37. de minor. l. 7. ff. de interd. & releg. Menoch. 2. arb. quest. cap. 182. numer. 47. Felin. in c. fin. numer. 5. de for. compet. Unde si quis delinqueret in officio, munere vel dignitate, merito etiam ea privabitur. l. si aliquid 12. & ibi Dd. de susceptor. prepositis & arcariis. 10. 70. Bald. in l. rem. C. de precar. Dec. in c. us. strum. num. 4. de appellat. Capyc. decif. 121. n. 27. Capel. Tholos. decif. 270. ibique Gofred. & quod fabricantes falsas monetas possint

possint omni gradu, dignitate, & privilegiis privari. textus est in l. 1. & 2. C. de falsi monet. Tiber. Decian. lib. 7. crim. c. 8. num. 23.

CAP. CVI. Prius.

Axioma I.

Prius quod est in voce, præsumitur etiam prius in sensu, l. si communis servus ita 21. de stipul. serv. Welenb. l. conf. 41. n. 72. quia ex ordine verborum manet intellectus, & prælatio inducitur, l. heredes meis 7. §. fin. ff. ad SC. Treb.

II.

Quæ uno contextu sunt, non est dari prius & posterius. l. 2. §. prius 4. ubi Dd. ff. de vulg. & pupill. subfili. l. nec enim 6. ff. de solut. §. ante. Inf. de legat. Goedd. adl. 243. num. 2. de V. S.

III.

Quotiescumque duo sunt, quorum quolibet habet perfectionem in se ipso, & se habent ad invicem ut prius & posterius, & quidem in oppositum, tunc necessario posterius debet tollere prius. Pantichman. lib. 2. practic. quest. 13. num. 12. Exemplum est in contractibus. l. si servus 7. §. patetus ne petere 2. ff. de pact. quamvis enim illi in generalitate sunt concepti, nihilominus tamen posteriores contractus tollent priores. l. & uno 18. §. & ejus 1. ff. de Acceptil. §. est autem prodita 2. Insit. quib. mod. coll. obligat. l. qui Romae 122. §. duo fratres 6. de V. O. idem esse & in testamentis, textus est in l. sancitus 27. C. de testim. ut enim secundum testamentum per se subsistat & primo opponatur, consequens videtur, ut tollat etiam premium ipso jure. In privilegio tamen non procedere, per cap. veniens 19. de prescript. limitat Pantichman. 2. quest. 13. n. 22. vid. supr. cap. pre- zed. ax. 15.

CAP. CVII. Probabile.

Axioma I.

Quod non est probabile, non etiam est punitibile. Vultejus lib. 3. Consil. Marpurg. 29. numer. 37.

II.

Probabilia ut plurimum inter se sunt contraria. Aristot. in Rhetor. c. 25. Vigil. in rat. eleg. jur. conterov. col. 10. & in Dialect. jur. tit. de thes. seu questione juris infinita disputanda, p. 393. Nebelkræ decis. 2. p. 47.

III.

Probabilis causa cum deest, audiendus non est, quia nova molitur. Mev. Cons. 49. n. 35.

CAP. CVIII. Probatio, Probare.

Axioma I.

Probare est persuadere Judici. l. 12. de probat. Quid non contingere semper ut volumus, scribit Cujac. l. 3. qq. Papin. ad l. 1. ff. de probation. Quare & Oratorem Apollodorus apud Quintilian. fortuna & eventui subjicit, ut si forte non persuaderit, nomen suum retinere possit. Cujac. 12. resp. Paul. ad l. 73. de condit. & demonstrat.

II.

Non est boni viri ea dicere, quæ probare non possit, sed potius filere debet cap. plerumque 27. 2. quest. 7. vid. Anton. titul. 7. de rescript. conclus. 22. num. 23. quod enim quis probare non potest, non proferat. can. si tantum 2. & seq. 6. quest. 2. vid. Gail. 1. de pace publ. cap. 5. n. 3.

III.

Probationis sua initium nemo è domo rei defumere debet. l. de minore 10. §. tormenta 3. ff. de quest. 1. nimis grave 7. C. de testib. origo enim petitionis ex instrumentis ejus, qui conveniuntur, fundari non oportet. l. i. l. fin. C. de edend. Regner. Sixtin. 1. Consil. Marpurg. 9. num. 97. cum seq. Pacian. 1. de probat. cap. 61. num. 49. sed potius actor ipse probations adferre & domo instructus venire debet, quam ut à reo eas quasi gladium exigit. l. 7. C. de testib. Welenbec. parat. de interrog. in jur. fac. num. 5. siquidem probandi necessitas onus est & molestia. B. Argentraeus Comm. in confuetud. Brizan. artic. 164. n. 3. §. retainendi. ubi Bachov. & Dd. communiter. Institut. de interdict. adeò ut is, cui incumbit probatio, adversarium necessitate probandi contrarium adstringere nullatenus possit. l. actor. 23. C. de probat.

IV.

Probare talen se debet, qui vult ut talis admitti. l. non ignorat. 9. ibique Salicet. & Butrigar. Cod. de his qui accusar. non poss. Bald. in l. eum quis duas. num. 3. vers. & nota quod qui perit. C. ad L. Jul. de adulter. Jafon. conf. 102. numer. 4. vol. 4. Marfil. in pract. crimin. §. diligenter. numer. 171. vers. pro quibus facit. Roland. à Valle conf. 65. perfectio. num. 12. vol. 1. Paris. consil. 115. incip. Johannes. num. 2. vol. 4. ita fraternitatem esse ab eo probandam, qui eam allegat, probat l. non epistola 13. in fin. C. de probat. ita etiam in terminis legitimatis consuluere Roland. à Valle conf. 43. incip. Legitimationem. n. 23. vers. verum si diligenter. vol. 4. & conf. 100. incip. revocatur. num. 19. vers. quibus tamen non obstantibus. vol. 2. Alex. conf. 60. vis a legitimatione. num. 17. vers. verio ad secundum. vol. 2. Cafrensi. conf. 178. super num. 1. vers. cum igitur ille. vol. 2. idem obtainere & in terminis adoptionis tradit Alex. in l. neque professio. & ibi Jaf. C. de testim. idem Alex. in l. si pater tuus. num. 2. C. de ber. inf. Pac. 2. deprob. c. 18. n. 3. quin imò extendi eam posse ad quodcumque consanguinitatis genus, sive sit agnatio, sive cognatio, sive alia affinitas, quæ in judicium deducatur, latè dedit Pacion. 2. de probat. c. 12. per tot.

V.

Quicunque modus probandi nullà ratione naturali nititur, sed Dei tentationem involvit, ille

(O) 4 est